Antti Kohopää
27.9.2016

Eduskunnan Verojaosto

Viite: **Asiantuntijapyyntö asiassa HE 136/2016**

Energiateollisuus ry:n lausunto hallituksen esityksestä laeiksi nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta sekä sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annettujen lakien muuttamisesta

Energiateollisuus ry (ET) kiittää verojaostoa mahdollisuudesta tulla kuulluksi valmisteverojen muutosta koskevasta hallituksen esityksestä.

Energiaverotus tukemaan EU:n ja Suomen hallituksen asettamia ilmastopoliittisia tavoitteita

Pääministeri Sipilän hallitus on ohjelmassaan ”sitoutunut vuodelle 2030 päätetyn ilmasto- ja energiapaketin markkinaehtoiseen ja kustannustehokkaaseen toteuttamiseen”. Energiaverotus voisi palvella tavoitetta nyt esitettyä paremmin.

Hallitus on myös ohjelmassaan sitoutunut olemaan kasvattamatta elinkeinoelämän kustannuksia. Nyt käsillä oleva esitys on vastoin tätä periaatetta, sillä esityksellä kustannuksia kasvatettaisiin veroja korottamalla.

EU komission 20.7. julkaisemassaan ei-päästökauppasektorin päästövähennystavoitteiden taakanjakoa koskevassa esityksessä Suomi on saamassa ei-päästökauppasektorille hyvin tiukat päästövähennystavoitteet. Käytännössä nämä kohdistuvat päästökaupan ulkopuoliseen fossiilisen tuontiöljyn käyttöön liikenteessä ja muualla yhteiskunnassa. Jotta näiden tavoitteiden toteutuminen on mahdollista, on myös verotuksella kannustettava päästökauppaan kuulumattomia toimintoja siirtymään fossiilisesta öljystä muihin energiamuotoihin kuten sähköön ja kaukolämpöön sekä uusiutuviin energialähteisiin.

On positiivista että sähkön ja lämmön yhteistuotannon merkitys on tunnistettu

Sähkön ja lämmön yhteistuotanto on Suomen energiajärjestelmän keskeisin osa. Se on tärkein kaukolämmön sekä sähkön tuotantomuoto Suomessa. On hyvä, että hallitusohjelmaan kirjatun yhteistuotannon hiilidioksidiveron kaksinkertaistamisen vaikutuksista teetettiin arviointi VTT:llä ja kaksinkertaistamisesta luovuttiin sen vaikutusten ollessa negatiivisia.

Jatkuvat kaukolämmön tuotantoon käytettävien polttoaineiden verojen korotukset eivät ole järkeviä

Nyt lausuttavana olevassa hallituksen esitysluonnoksessa korotetaan jälleen lämmityspolttoaineiden hiilidioksidiveroa ja energiasisältöön perustuvaa veroa. Tällä vuosikymmenellä lämmityspolttoaineiden verot ovat polttoaineesta riippuen vähintäänkin

Energiateollisuus ry
Fredrikinkatu 51–53 B, 00100 Helsinki
PL 100, 00101 Helsinki
Puhelin: (09) 530 520, faksi: (09) 5305 2900
www.energia.fi

kolminkertaistuneet mutta maakaasun kohdalla jopa yhdeksänkertaistuneet. Tällä kertaa laskennan perusteena oleva hiilidioksiditonnin arvo nousisi 54 eurosta 58 euroon hiilidioksiditonnilta. Korotettu hiilidioksidivero vastaa kivihiilellä noin 19,8 euroa/MWh, maakaasulla 11,5 euroa/MWh ja kevyellä polttoöljyllä 15,5 euroa/MWh. Energiasisältöön perustuva vero nousisi 6,65 eurosta 7,05 euroon megawattitunnilta.

Lämmityspolttoaineiden verotuksen painopisteen siirtyminen hiilidioksidisisältöön perustuvaksi on lähtökohtaisesti kannatettavaa, mutta painopisteen siirto on hallituksen esityksessä merkityksettömän pieni. **Esitämmekin että energiasisältöön perustuvaa veroa korottamisen sijaan lasketaan nykyisestä 6,65 eurosta merkittävästi. Tällöin hiilidioksidiveroa voidaan korottaa selvästi esitettyä enemmän.**

Esittämällämme muutoksella kannustettaisiin siirtymään fossiilisesta tuontiöljystä biopohjaisiin öljytuotteisiin, hyödyntämään sähköön ja kaukolämpöön sekä uusiutuviin energialähteisiin perustuvia lämmitysratkaisuja rakennuksissa ja teollisuudessa. Lisäksi muutos parantaisi esitettyä enemmän maakaasun kilpailukykyä suhteessa kivihiileen kaukolämmön tuotannossa.

Ilmastopolitiikan kustannustehokkuutta edistäisi vaikka asteittain ja pidemmällä aikavälillä tapahtuva päällekkäisen hiilidioksidiohjauksen purkaminen ja päästökauppasektorin vapauttaminen hiilidioksidisisältöön perustuvasta verosta. Päästökauppasektorin vero-ohjaus tulee kalliiksi ihmisille ja elinkeinoelämälle, on kustannustehotonta eikä auta EU:n hiilidioksidipäästöjen päästöjen vähentämisessä. Pitkällä aikavälillä tulisikin pyrkiä tilanteeseen, jossa päästökauppa on ainoa CO2-päästöjen vähentämisen ohjauskeino päästökauppaan kuuluvilla toimialoilla.

Taloudellisen ohjauksen painopistettä siirrettävä päästökauppasektorin ulkopuolisten päästöjen ohjaamiseen

Nyt lausuttavana olevassa esityksessä esitetään liikennepolttonesteiden veron perusteena olevan hiilidioksiditonnin arvon nostamista 58 eurosta 62 euroon hiilidioksiditonnilta. Dieselin ja bensan hiilidioksidiveron korottaminen on oikean suuntainen toimenpide. Se tukee päästökauppasektorin ulkopuolella olevan liikenteen muuttumista vähäpäästöisemmäksi uusiutuvista energialähteistä valmistettujen biopolttoaineiden tai sähkön avulla.

Liikenteen päästöjen leikkaamiseksi nyt esitetty toimenpide ei ole riittävä vaan liikenteen päästöjen pienentämiseen kannustavaa taloudellista ohjausta tarvitaan lisää. Öljyn hinnan laskun myötä öljytuotteiden hinnat ovat vieläkin noin 20 senttiä alle kesän 2014 tason, mikä luonnollisesti hidastaa puhtaiden energialähteiden käyttöönottoa liikenteessä. Samanaikaisesti uusien autojen kulutus on jatkuvasti pienentynyt. Näyttää myös siltä, että öljyn hinta ei nouse vuosikymmenen alkupuolen tasolle vuosiin. Ilmastotavoitteiden ja valtion talouden kannalta selkeä korotus liikennepolttoaineiden veroon olisi erityisesti tässä tilanteessa järkevä toimenpide. Tämä tulee toteuttaa kuitenkin siten, että vientiteollisuuden kuljetusten kilpailukyvystä huolehditaan.

Lisätietoja asiasta antaa Antti Kohopää, antti.kohopaa@energia.fi, 050 344 9265